

Constel·lació Comelade proposta **didàctica**

Cinema i Escola ;)

L'Office Public de la Langue Catalane et l'Institut Jean Vigo mettent en place le dispositif Filmocat à l'intention du monde de l'enseignement de/en catalan, de la classe de **sixième** à celle de **terminale**.

Animée par une volonté partagée d'ouverture linguistique et d'éducation artistique du **public scolaire**, ce dispositif permet de découvrir des films en langue catalane, sous-titrés en français, lors de **projections** au sein de l'Institut Jean Vigo. Ces séances sont **gratuites** et spécialement organisées à la demande de l'enseignant·e.

Réserver votre séance

Sur oplc.cat.eu

Consultez la liste des films disponibles pour l'année scolaire.

Téléchargez aussi les **ressources pédagogiques proposées**

Écrivez-nous contact@oplc.cat.eu pour votre **demande de session**

Choisissez l'une des dates qui vous seront proposées en retour.

Rendez-vous à [Institut Jean Vigo](http://InstitutJeanVigo.org)

Votre séance

- Présentation du film
- Séance
- Temps d'échange
- En option, avant ou après la séance de cinéma : **visite guidée de l'Institut Jean Vigo**, en français ou en catalan.

Le hall-musée, les salles de consultation, les salles de conservation, le bureau des films, les collections amateurs, les archives !

LA CARTELLERA

· **Estiu 93**

Carla Simón · 2017

· **Alcarràs***

Carla Simón · 2022

· **Pa negre***

Agustí Villaronga · 2010

· **Honor de cavalleria**

Albert Serra · 2006

· **El viatge de la Marta**

Neus Ballús · 2019

· **La vampira de Barcelona**

Lluís Danès · 2020

· **Constel·lació**

Comelade*

Luis Ortas Pau · 2015

*DOSSIER PEDAGÒGIC DISPONIBLE

Constel·lació Comelade

1 · Pascal Comelade

PASCAL COMELADE

BIOGRAFIA

Pianista i compositor, figura emblemàtica de l'escena experimental internacional, l'artista nord-català Pascal Comelade ha dedicat la seua vida a explorar i crear sonoritats úniques. Nascut el 1955, de petit per casa seua van passar molts músics del costat Sud de la frontera. Del 1974 al 1978, va viure a Barcelona, a casa de Lluís Llach. Hi va conèixer, entre altres, Maria del Mar Bonet, Quico Pi de la Serra, Toti Soler, Jaume Sisa, Pau Riba i va fer amistat amb Ovidi Montllor. Després d'uns anys a Montpeller, va tornar una altra temporada a Barcelona, concretament a Gràcia, on va entrar en contacte amb una certa bohèmia, representada principalment pel poeta Enric Casasses o el dibuixant Max. Comelade, durant la seua prolífica carrera, ha col·laborat amb molts artistes catalans tant del Sud (Victor Nubla, Quimi Portet, Albert Pla, etc.) com del Nord de la frontera, com Gerard Jacquet. D'altra banda, ha multiplicat els concerts a les grans capitals del món així com les col·laboracions amb músics de renom internacional, com Robert Wyatt o PJ Harvey. Actualment, viu a Ceret, on el 2010 va fer una exposició al Museu d'art modern. El 2020 va exposar diversos quadres a la mostra Música invisible a La Providence-Centre Català d'Art Viu, a Illa.

La música de Pascal Comelade continua sent un personalíssim viatge per una multitud d'estils, barrejant el rock, la música experimental i les influències mediterrànies.

[Viquipèdia](#)

[Web de l'artista](#)

DISCOGRAFIA (selecció)

FLUENCE

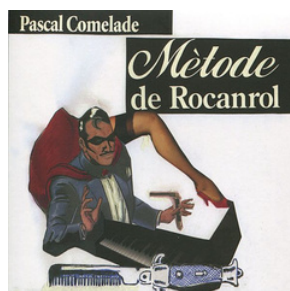
1975 · **Fluence**
Primer disc de Pascal Comelade, marca l'inici de la seua carrera amb una inèdita exploració de l'electrònica i el minimalisme. Un àlbum que posa les bases de l'estil únic i experimental de Comelade.

1995 · **El Cabaret Galàctic**
Àlbum vibrant de Pascal Comelade, que il·lustra el seu talent per fusionar diversos gèneres musicals. Un disc d'arranjaments genials i d'ambient teatral que barreja elements de rock, de música folk i sonoritats catalanes. Tota una celebració de la diversitat musical!

2013 · **El Pianista del Antifaz**
Disc testimoni de la seua evolució artística. Fusió de rock, folk, Mediterrani, i instruments de jojuina. Un univers sonor únic.

1982 · **Mètode de Rocanrol**
Marca la seua immersió al rock experimental, barrejant elements de rock, folk i música electrònica.

2006 · **Espontex Sinfonia**
Simfonia d'avantguarda que combina elements de la música clàssica i instruments tradicionals, amb influències contemporànies i sons electrònics.

2015 · **L'argot del Soroll**
Reedició d'un dels millors discos de col·laboracions de l'artista.

[Discografia detallada](#)

Constel·lació Comelade

2 · Què és un documental ?

El documentalista escocès **John Grierson** després de veure el documental Moana (1926) de **Robert J. Flaherty** va proposar la següent definició del que era un documental: **un tractament creatiu de la realitat.**

La base de molts documentals és la de retratar gent corrent en un món exòtic o bé gent exòtica en un món corrent.

En principi, un documental no es fa per donar respostes a problemes actuals sinó per a que el públic es plantegi preguntes i trobi respostes. Cal agitar la seva consciència perquè **reflexioni**.

El més important d'un documental és que vol mostrar-nos la realitat tal com és.

Les primeres pel·lícules dels germans Lumière eren documentals.

TIPUS

· El documental expositiu.

Només té un punt de vista, és propagandístic i pot ser perillós perquè solament mostra una part de la realitat.

· El documental d'observació.

Com els documentals d'animals, el documentalista intervé el mínim malgrat les tècniques de càmera o el muntatge.

· El documental interactiu.

Mostra diferents punts de vista i molta informació perquè el públic en tregui conclusions.

· El documental reflexiu.

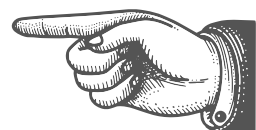
El director planteja una problemàtica, participa activament en el documental i dirigeix l'espectador sense oferir una solució.

· El docudrama.

Es recrea el punt de vista d'un esdeveniment del que no hi ha imatges d'arxiu, com en els documentals històrics.

· El fals documental.

Mostra un fet fals com si fos real, és un audiovisual d'entreteniment.

Abans del film?

Consigna: *Presenta un projecte de documental, a partir d'una foto (que has de fer tu), d'un títol i d'una nota d'intenció per escrit. Explica on i quan el rodaries, quins mitjans serien necessaris, quin tipus de documental escolliries i quina seria la teua intenció com a realitzador/a.*

Constel·lació Comelade

3 · El documental

SINOPSI

A la cruïlla de nombrosos mons musicals i culturals, les composicions d'en Pascal Comelade formen un conjunt irreductible i prolífer.

Des de fa més de quaranta anys, actua arreu del món, però les seves arrels se situen entre el Nord i el Sud de la frontera catalana.

Per a dibuixar els contorns de la seua **galàxia instrumental**, el film ens proposa d'acompanyar-lo per la travessia del seu territori, on viu i on actua sovint amb alguns dels seus amics, artistes plàstics i músics. Com dins d'un calidoscopi, cada company de viatge d'en Pascal ens enviarà el reflex de la seua pròpia experiència amb l'home i l'artista, tot revelant-nos el llenguatge tan singular i inquiet d'en Pascal Comelade, en perpetu procés de construcció.

 VEURE EL FILM

Títol: Constel·lació Comelade

Realització: Luis Ortas Pau

Direcció i guió: Luis Ortas Pau i Anne-Laure de Franssu

Llengües: català, francès, espanyol

Any de producció: 2020

Producció: Mallerich Films, Paco Poch, Cinètica Produccions, Les Films de la Boussole, IB3, 24 images, France3, amb la col·laboració de Televisió de Catalunya i el suport de l'ICEC, l'IEB i el CNC

Director de producció: Victoria Morell, Joan Antoni Barjau, Phillipe Boychou

Productor: Luis Ortas Pau, Philippe Boychou, Paco Poch

Director fotografia: Agustí Torres, Fèlix Bonnín, Luis Ortas, Anne-Laure de Franssu

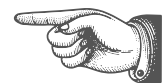
Muntatge: Sabine Simtob, Pere Marzo, Bernardo Arzayus

Música: Pascal Comelade

Lingüista: David Arnau

Grafisme: Luis Ozonas Ferrer

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Constel·lació Comelade

4 · Hem vist el film

1 · Per què el film que acabes de veure és un documental? De quin tipus?

.....

.....

.....

.....

2 · Escriu la teua sinopsi del film.. A polit, no facis pas un resum ;)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 · Tria quatre plans del film.

Captura'ls, classifica'ls per tipus i presenta'ls a la classe.

.....

.....

.....

.....

PASCAL COMELADE

pla general

pla general curt

pla figura

pla americana

pla mitjà

primer pla

pla detall

Constel·lació Comelade

4 · Hem vist el film (II)

4 · De l'1 al 20, quina nota te mereix aquest film?
Justifica la teua nota

.....

.....

.....

.....

5 · En Pascal Comelade és certament un artista original... Per què?

.....

.....

.....

.....

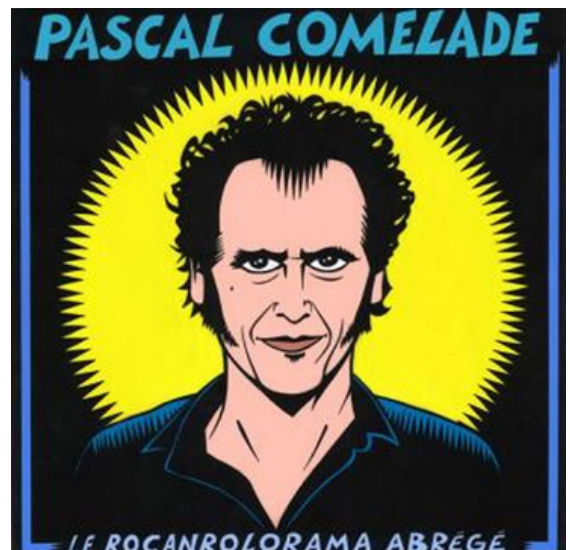
6 · Podem parlar d'un artista polifacètic?
En pots trobar exemples al film que acabes de veure?

.....

.....

.....

.....

7 · Després de veure el seu documental, quin missatge vols fer arribar a en Pascal Comelade?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pascal Comelade durant el concert de diumenge davant de la Catedral de Barcelona CRISTINA CALDERER

L'última nit amb l'argot de Pascal Comelade i els desemparats

El músic s'envolta d'amics per acomiadar-se del públic barceloní

ARA, Barcelona 23/09/2019, Xavier Cervantes

Cinc minuts. Cinc minuts és el que va durar l'ovació que van dedicar a Pascal Comelade. El públic de l'avinguda de la Catedral es resistia a marxar, com si no volgués que es fes realitat el comiat de Comelade. Perquè aquest avantguardista de la tradició capaç de la tendresa més salvatge està dient adeu als escenaris. Fa uns mesos es va acomiadar de Lió i Perpinyà, i diumenge era el torn de Barcelona, on tantes aventures ha engegat des d'aquells temps en què a la ciutat encara no l'havien volgut posar guapa, tal com va recordar Xavier Theros, mestre de cerimònies d'un espectacle artísticament tan radical com sempre i amb moments especialment emocionants, com quan es va recordar bells caiguts com Oriol Perucho, Anton Ignorant i Rafael Metlikovez.

Pascal Comelade durant el concert de diumenge davant de la Catedral de Barcelona CRISTINA CALDERER

Cinc minuts. Una estona per assimilar que, efectivament, no tornarem a veure Comelade fent dringar un piano de joguina i movent el cap com si alguna cosa no rutllés del tot bé, quan en realitat funciona meravellosament.

I l'home de la rauxa pausada, potser aclaparat per tot l'afecte que estava rebent, va somriure agraït.

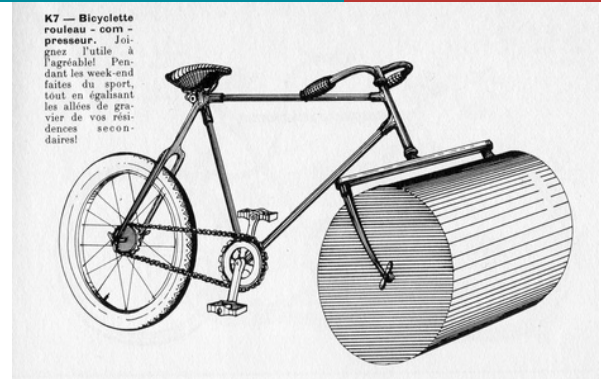
Tot havia començat sota una pluja fina però insistent gairebé dues hores abans. "Tenim el gustet de presentar el gran Pascal Comelade", va dir la veu enregistrada de Jaume Sisa. I allà, a l'esquerra de l'escenari i atrinxerat entre un piano de cua i un pianet, hi havia Comelade. A l'altra banda, el dibuixant Max, que es va passar el concert il·lustrant en viu les cançons i recreant, per tant, un univers poblat per homenets surrealistes. I entre l'un i l'altre van anar apareixent històrics de la Bel Canto Orquestra, com Pep Pascual (el mag de la música de les petites coses), la Cobla Sant Jordi (impecable, divertida i demolidora alhora) i els diferents convidats a una festa de valsos, pasdobles, sardanes de deseparats i rock'n'roll. [...]

Constel·lació Comelade

5 · Per anar més lluny

*La meua percepció de la sardana i la cultura catalana també està impregnada de **patafísica**, d'Harakiri i, efectivament, és força especial*

Pascal Comelade

EXPOSICIÓ PATAFÍSICA!

· Projecte **Talent Invisible** · 2020 · Col·legi Pierre Fouché i Centre d'art la Providència, Illa · classes 6a a 3a bil ·
· Responsable pedagògic · Antoni Casals ·

SEQÜÈNCIA 1 · Exposició de collages patafísics

Disposar el material necessari: cartolines grans, cola, tisores, pintures, pinzells, pots. Els alumnes han de dur revistes, caps buides de camembert, prospectes de supermercats, estris lleugers que es puguin enganxar a la cartolina.

Emulant els concerts comeladians, aquesta activitat artística s'ha de fer tot escoltant música d'en Comelade. La primera etapa és la de retallar fotografies/dibuixos que cridin la nostra atenció, així com paraules/frases. La segona, enganxar el que hem retallat o els estris portats. Es pot fer en petits grups o que cada alumne enganxi una sola cosa a cada cartolina. Tercera, posar una nota de color amb les pintures o dibuixar a la part interior dels camemberts i enganxar-los.

Finalment, els alumnes han de posar títols als collages i donar-los-hi un valor per a futurs compradors.

SEQÜÈNCIA 2 · Crítica d'art

Consigna: *Ets un crític d'art que ha estat contractat per estudiar i donar un valor a una de les obres que hem fet a classe. Has de parlar durant dos minuts sobre les qualitats del quadre, analitzar-lo estèticament, inventar-ne l'autor, explicar on es troba en l'actualitat, donar-li un valor econòmic, etc. Com més absurd, millor!*

Constel·lació Comelade

6 · Recursos complementaris

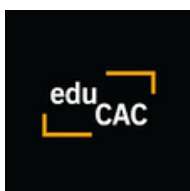
👁 Donat Putx
Pascal Comelade, l'argot del soroll. Empúries, Barcelona 2021

Les bases del llenguatge audiovisual · Aula Mèdia 👁

👁 Entrevista a Pascal Comelade · Vilaweb · 29/11/2019

Pascal Comelade: orígens d'un follet musical inclassificable 👁
Xavier Aliaga, El Temps, 0/02/2021

Programa educatiu del **Departament d'Ensenyament** i del **Consell de l'Audiovisual de Catalunya** per promoure l'educació mediàtica en àmbits educatius formals i informals.

👁 Recursos pel professorat · eduCAC

transmettre
LE CINEMA

CNC · École au cinéma · Collège au cinéma · Lycéens et apprentis au cinéma

OFICINA PÚBLICA de la LLENGUA CATALANA

   YouTube OficinaPublicadelaLlenguaCatalana

OFICINA PÚBLICA DE LA LLENGUA CATALANA | OFFICE PUBLIC DE LA LANGUE CATALANE
52 Av. Paul Alduy, 66100 Perpinyà | 04 11 81 95 85 | contact@oplc.eu | www.oplcat.eu

Soutenu par

GOUVERNEMENT
*Liberté
Égalité
Fraternité*

